

BULLETTINEN

RIKSFÖRBUNDET ENSKILDA VÄGARS MEDLEMSTIDNING

Nr 2 – 2022 www.revriks.se

REV FIRAR RIKSDAGENS BESLUT

Lättare nu när föreningarna
själva kan sköta andelstalen

VALEXTRA

Så tycker partierna om vägfrågor

SÅ KAN DIN VÄGFÖRENING
**HJÄLPA HUMLOR,
BIN OCH ANDRA
POLLINATÖRER**

Så tillämpas
nya 43a§

MOMSFRÅGAN
DET HÄR GÖR REV

BULLETINEN
nr 2. 2022

OMVÄLVANDE MÅNADER

De senaste månaderna har onekligen varit omvälvande och världen har ställts inför en ny verklighet – och även i det lilla har REV:s verksamhet ställts inför nya utmaningar. Knappt hade vi lanserat vår nya Vägopedia 1 februari innan Skatteverket kom med ett ställningstagande som radikalt ändrar momshantering för samfälligheter, och även deras ändrade inställning att inte längre ge organisationsnummer till ideella föreningar som sköter väg har ställt till det. Sett i det ljuset är vi glada att vi satsade på att göra Vägopedia digital online så att den kan uppdateras löpande, istället för att ge ut en ny tryckt upplaga av handboken EVA-REV. I olika artiklar i det här numret belyser vi den nya moms- hanteringen, problematiken kring organisationsnummer till ideella föreningar och vad REV arbetar med i dessa frågor.

Den stora positiva nyheten under våren är att Riksdagen i slutet av april besluta-

de att anta ändringar i anläggningslagen som ger samfällighetsföreningar möjlighet att genom stämmobeslut anta nya andelstal. Nu börjar det stora arbetet med detta och vi reder i detta nummer ut hur den nya lagbestämmelsen 43a § kan användas och i vilka situationer den är tillämplig.

I det här numret kan vi också, i vår ”Vallextra”-bilaga, redovisa riksdagspartiernas svar på fem vägrelaterade frågor som vi ställt med anledning av riksdagsvalet i höst. Bilagan finns i mitten av tidningen.

Anders Lundell
Kanslichef

REV REV Bulletinen utges av Riksförbundet Enskilda Vägar

Tidningen utkommer med 4 nr/år, upplaga 15 500 exemplar.

REDAKTION

Ansvarig utgivare: Uno Jakobsson
Redaktör: Anders Lundell
Redaktionsråd: Uno Jakobsson, Jan Ellström, Sven R. Ohlson.
Form & Layout: Sven R Ohlson
Korrekturläsning: Barbro Zetterberg, Z-text

REV:s KANSLI
Riddargatan 35, 114 57 STOCKHOLM
08-20 27 50 kansliet@revriks.se
www.revriks.se

Citera gärna Bulletinen – men ange källan.
Redaktionen ansvarar inte för insänt icke beställt material eller annonsörers utlovade åtaganden.

På omslaget:
Therese Svedberg, REV:s lantmätare
Mikael Näslund, vice ordf REV
Anders Åkesson, trafikutskottet

ANNONSER
Swartling & Bergström Media AB
Birger Jarlsgatan 110, 114 20 STOCKHOLM
08-545 160 65
www.sb-media.se, info@sb-media.se

TRYCK V-TAB Falkenberg AB

SYNPUNKTER
redaktionen@revbulletinen.se

INNEHÅLL

Notiser	6
Så kan din vägförening hjälpa humlor, bin och andra pollinatörer	9
Skatteverket sätter stopp för organisationsnummer till ideella vägföreningar	12
Lättare när vägföreningar nu själv kan sköta ändringar av andelstalen korrekt och lagligt	14
Momsfrågan	21
Riksrevision	22
Så tillämpas nya 43a§	24
REV:s experter	30
Utan bilen stannar MRF	35
Krönika: Det är stort att äga en väg gemensamt – en samfällad väg	38

9 SÅ KAN DIN VÄGFÖRENING HJÄLPA HUMLOR, BIN OCH ANDRA POLLINATÖRER

MOMSFRÅGAN 21

24 SÅ TILLÄMPAS NYA 43a§

Krönika:
38 Det är stort att äga en väg
gemensamt – en samfällad väg

BETESHAGE MED FÅR
FÖR SKÖTSEL AV GRÖNOMRÅDE
GODKÄNDES AV DOMSTOLEN

Vi bygger för ett bättre samhälle.

Snart är sommaren här!
För oss är alla vägar lika viktiga, stora som små.
Inför vägföreningens årsstämma vill vi bjuda på några värdefulla tips.

Du vet väl att flera av våra beläggningsåtgärder är bidragsgrundande?

Visste du att...
Tankbeläggning är ett samlingsnamn för vägbeläggningar som görs med spridarbil, pågrusspridare, vält och läggare.

Skanna koden och läs mer på skanska.se/tankbelaggningsar

Goda råd på vägen

Vägar åldras, slits och tar stryk. Nu är det hög tid att se över enskilda vägar efter vinterns slitage. Vi vet att frågorna kan vara många: Vilka åtgärder krävs egentligen? Hur får vi en säker väg som håller i längden? Vilka metoder är bäst? Vänd dig till oss för att få råd!

På Skanska är vi experter på tankbeläggningar. Varje år belägger vi ungefär tre miljoner kvadratmeter åt bland annat Trafikverket, kommuner och vägföreningar – som får en kostnadseffektiv lösning som förlänger livslängden och ger en ny slityta. Ofta på ett mer hållbart sätt än med

konventionella beläggningsmetoder. Det kan vara bra att känna till att många åtgärder är bidragsgrundande.

Vad behöver din väg? Välkommen att kontakta oss för att få förslag på helhetslösningar som lönar sig i längden.

Y1B
Ytbehandling som görs på en tidigare belagd yta där vägen behöver ett tillskott av bitumen och makadam för att få ett nytt slitlager. Denna beläggning jämnar inte ut eventuella ojämnheter på vägen.

IM/JIM
Är vägen lite mer ojämn krävs det mer justering. Då är indränkt makadam med en grövre makadam ett bra alternativ. En kostnadseffektiv beläggning som ökar bärigheten.

IMT/JIMT
Likt IM, men här läggs ytterligare bitumen samt ett sista stenlager, vilket ger en tätare yta som ger längre livslängd på slitlagret.

Infräsning/bärlager
Inför en beläggning med IM går det att utföra olika bärighetshöjande åtgärder. Vid infräs eller djupfräs blandas grov makadam in i vägkroppen. Bärlagerläggning görs för att justera ojämnheter och kanthäng.

HP27
Är vägen i behov av att mindre ytor behöver tätas är försegling med HP27 ett bra alternativ. Vid försegling kryper bitumenet ner i vägen och binder ihop befintligt material.

Snabellagning
Vid små skador, sprickor eller potthål ger snabelbilen en bra lösning som fyller upp skadan med sten och bitumen.

“Vi delar gärna med oss av vår kunskap för att ta fram den bästa lösningen åt dig.”

Karin Rundgren
Produktionschef
karin.rundgren@skanska.se
010-448 78 02

Erik Hassellund
Produktionschef
erik.hassellund@skanska.se
010-448 46 62

NOTISER

FÖRENINGEN FICK TA BORT SINGUNGSTÄLLNING OCH STUDSMATTA FRÅN GRÖNYTAN

Två medlemmar motionerade inför stämman om att en gungställning och en studsmatta som var uppställda på en grönyta som ingår i gemensambetsanläggningens grönyta skulle monteras ned och tas bort samt att gungställningen skulle säljas. Mark- och miljödomstolen har beslutat att gå på motionärernas linje.*

Vid stämman fördes diskussioner om motionen. Föreningen beslutade efter omröstning att utrustningen varav studsmattan skulle få stå kvar till dess att frågan om förutsättningarna för detta utretts närmare.

Domstolen konstaterade att beslut som fattats på en föreningsstämma får upphävas eller ändras om det inte har tillkommit i behörig ordning eller strider mot författning eller föreningens stadgar (53 § lag om förvaltning av samfälligheter, 1973:1150). Vidare att enligt 18 § i samma lag: föreningen inte får driva verksamhet som är främmande för det ändamål som samfälligheten ska tillgodose. Det ska alltså finnas en direkt koppling mellan föreningens verksamhet och det ändamål som utgör syften med samfälligheten.

Motionärerna gjorde gällande att det inte är förenligt med samfällighetens ändamål att hålla med en gungställning och

studsmatta. Föreningen gjorde å sin sida gällande att det inte föreligger något hinder mot att innefatta lekplats i grönyta.

Domstolen gjorde emellertid gällande att grönytor och gemensamma utrymmen visserligen kan komma till användning för lek, idrott eller annan rekreation men att det i anläggningsbeslutet inte fanns stöd för att en gungställning eller studsmatta ska kunna ingå och utgöra del av den gemensambetsanläggning som samfällighetsföreningen har att förvalta. Mot bakgrund av det beslutade domstolen att studsmattan skulle tas bort och gungställningen säljas.

**Vänersborgs tingsrätt, mark- och miljödomstolen. 2022-04-29, mål nr F 2476-21*

BETESHAGE MED FÅR FÖR SKÖTSEL AV GRÖNOMRÅDE GODKÄNDES AV DOMSTOLEN

En samfällighetsförening som förvaltar bland annat ett grönområde fattade på föreningsstämma som en del i skötselplanen beslut om att uttaxera kostnader för att anlägga beteshage på delar av grönområdet och inhägnadetsamma med ett elektriskt färstängsel om ca 18 000 kvm med tre grindar. Fåren skulle en färagare stå för. En medlem klandrade föreningsstämmans beslut vid mark- och miljödomstolen som efter att ha tittat närmare på saken beslutat att inte upphäva stämmobeslutet.*

Föreningen har genom anläggningsbeslutet att förvalta bland annat ett grönområde. Grönområdet bestämdes vid bildandet av Lantmäteriet ska ha "karaktären strövområde och hållas i vårdat skick, så att de utgör en god boendemiljö."

Medlemmen hävdade att inhägnaden skulle högst påtagligt förändra grönområdets karaktär och att det inte skulle vara möjligt för medlemmar och allmänhet att röra sig in och ut ur grönområdet obehindrat. Inhägnaden innebar enligt medlemmen att föreningen köper in och låter upp-sätta en anläggning med inhägnad och grindar föreningen idag inte har och därigenom ägnar sig åt verksamhet som ligger utanför ramen för förvaltning av grönområdet då det föranleder kostnader för medlemmarna i föreningen (18 § SFL).

Föreningen å sin sida hävdade att det är förknippat med stora kostnader att hålla ett så stort grönområde som det är fråga om i vårdat skick som strövområde. Föreningen presenterade att alternativkostnaden för traditionell grönområdesförvaltning med maskiner skulle vara 10 gånger högre på 10 års sikt än engångskostnaden för investering i stängsel och grindar. Föreningen anförde att den beslutade åtgärden med stängsel och grindar för hållande av får för områdets skötsel var god hushållning med medlemmarnas uttaxerade bidrag och ökade förutsättningarna för att bevara ett öppet och vackert landskap dessutom grän-sande till ett naturreservat med höga naturvärden. Mot bakgrund härav och då grindarna tillgodoser möjligheter till grönområdets tillgänglighet ansåg föreningen inte beslutad åtgärd vara ändamålsfrämmande. Det hör till saken att den aktuella delen av grönområdet har varit inhägnad

för hållande av hästar av markägaren i mer än 30 år, dvs före gemensambetsanläggningens bildande.

Domstolen konstaterar i sin prövning att grönområdet kräver skötsel i någon form samt att det ska vara tillgängligt för allmänheten. Området ska också vara tillgängligt för medlemmarna och inte tillåtas växa igen. Ett s k strövområde har enligt domstolen inte någon vedertagen definition men domstolen lägger i begreppet att området ska vara öppet. Att hålla området öppet är förknippat med kostnader, antingen genom att köpa in tjänster, tillhandahålla maskiner för medlemmars begagnande eller som i detta fall att använda betesdjur. Domstolen noterade att föreningen inte ansvarar för kostnader för djurhållningen utan för att möjliggöra de betande djuren och noterade särskilt att grönområdet tidigare använts för bete, hästhållning, och att områdets karaktär därmed bibehålls.

Domstolen konstaterar vidare att kostnaderna för stängseling med grindar uppskattas bli lägre än andra åtgärder och därför inte kan ses som främmande verksamhet. Tillgängligheten till området säkras dessutom genom de tre grindarna. Domstolen upphävde alltså inte stämmobeslutet om de betande fåren.

**Vänersborgs tingsrätt, 2022-05-16, mål nr F 3684-21*

EXPERTER PÅ DRIFT OCH UNDERHÅLL AV VÄGAR

Terranor är etablerade i stora delar av Sverige och med vår drift och underhållsorganisation erbjuder vi tjänster inom drift och underhåll, bland annat:

- » Sprickor och potthålslagning
- » Dammbindning av grusvägar
- » Sopning av asfaltvägar
- » Grusvägsunderhåll
- » Dikning och dikesrensning
- » Slamsugning av brunnar och vägtrummor
- » Vägslåtter och högröjning
- » Trafiksäkerhetsarbeten
- » Montering av skydds och vägräcken
- » Byte och nyläggning av väg och sidotrummor
- » Snökäppssättning
- » Vinterunderhåll
- » Tillfälliga stålbroar

Telefon: 0142 48 16 29 • info@terranor.se • www.terranor.se

E-tjänster – enskilda vägar

På Trafikverkets webbplats hittar du information om bidragsregler, hur du underhåller din väg samt e-tjänster för enskilda vägar där du som väghållare kan göra ansökningar och administrera din väg.

E-tjänsten hittar du på vår webbplats:

www.trafikverket.se > Resa och trafik >

Enskilda vägar > E-tjänster för enskilda vägar

Kom ihåg! Uppdatera din e-postadress och dina kontakt- och kontouppgifter!

www.trafikverket.se

Text: Christopher Engberg Dahl och Isak Isaksson, Naturskyddsföreningen

SÅ KAN DIN VÄGFÖRENING HJÄLPA HUMLOR, BIN OCH ANDRA POLLINATÖRER

Pollinatörers naturliga livsmiljöer har minskat. För att ekosystemet och matproduktionen inte ska kollapsa behöver vi ta hand om och återskapa miljöer som pollinatörerna trivs i. Genom Naturskyddsföreningens projekt "Världens längsta blomsteräng" kan din lokala vägförening få tips och hjälp med hur ni kan skapa blomrika vägkanter som gynnar humlor, bin och fjärilar.

I Sverige är våra livsviktiga pollinatörer hotade. Tittar vi enbart på Sveriges vilda bin är en tredjedel rödlistade och på väg att försvinna.

Isak Isaksson, sakkunnig inom biologisk mångfald på Naturskyddsföreningen.

På det sätt vi idag bedriver jord- och skogsbruk finns det inte tillräckligt många livsmiljöer kvar för våra pollinatörer. Igenväxningen av landskapet är ett stort problem. Användningen av bekämpningsmedel inom konventionellt jordbruk ett annat. Sammantaget har detta resulterat i att pollinatörernas livsmiljöer har minskat, vilket får konsekvenser för vår matproduktion där insektspollinering är helt avgörande, säger

För att vända den här negativa utvecklingen har Naturskyddsföreningen startat projektet "Världens längsta blomsteräng" där vägkanter kan omformas till levnadsplatser för pollinatörer. Projektet riktar sig till såväl privatpersoner som kommuner och lokala vägföreningar är en särskilt viktig målgrupp eftersom mindre vägar ofta har större potential att bli blomrika.

Christopher Engberg Dahl
pressekreterare Naturskyddsföreningen

Isak Isaksson
*sakkunnig inom biologisk mångfald
Naturskyddsföreningen*

- De senaste hundra åren har ytan med betes- och ängsmark minskat med 75 procent. Hundratala arter av växter, insekter, och svampar är helt beroende av de här miljöerna. Vägkanterna har blivit en sista tillflyktsplats för arterna som tidigare funnits i betes- och ängsmarker. Vägkanterna fungerar också som viktiga spridningskorridorer för växter och insekter. Det blir lättare för arter att sprida sig från ett område till ett annat, längs vägkanterna vilket ökar deras överlevnadsmöjligheter. Det finns en enorm potential längs med Sveriges vägar som med enkla medel går att göra blomrika, säger Isak Isaksson.

Pollinatörernas naturliga livsmiljöer har alltså minskat kraftigt, medans infrastruktur med bland annat vägar byggts ut – på bekostnad av pollinatörerna. Idag täcker det svenska vägnätet sammanlagt cirka 60 000 mil. Det innebär att det samtidigt finns lika många mil som har potential att blomma, vilket inte bara skulle resultera i vackra körsträckor, utan även en bättre livsmiljö för humlor, bin och fjärilar. Studier har visat att de arter av humlor, vilda bin och fjärilar som förekommer längst med vägkanter också återfinns i ängsmarker. Därför har vägkanterna en otrolig potential.

Men för att skapa blomrika vägkanter är det viktigt med rätt skötsel berättar Isak Isaksson. Klipp inte vägkanter vid mindre vägar mitt under blomningen utan vänta tills växterna har blommar klart och satt frö. Om det däremot finns invasiva arter som blomsterlupin behöver klipping ske flera gånger under en säsong. Varje vägkant är unik och vi kan hjälpa vägföreningar att ta fram en skötselplan som passar just deras vägsträcka. Vissa vägkanter behöver en tidig och

sen klipping, för andra räcker det med bara en klipping efter blomningen.

Det är bara att höra av sig till oss om man är intresserad av projektet och vill hjälpa våra humlor, bin och fjärilar och få en vackrare körsträcka på köpet, säger Isak Isaksson.

Om projektet

Världens längsta blomsteräng pågår fram till 2025 med syftet att skapa samverkan mellan Naturskyddsföreningen, privatpersoner, kommuner och vägföreningar. Målsättningen är att tillsammans ta hand om samt återskapa livsmiljöer för våra hotade pollinatörer, exempelvis vilda bin och humlor. Det långsiktiga målet är att slå ett Guinness rekord genom att ha skapat världens längsta blomsteräng.

Få hjälp att skapa en blomrik vägkant

Naturskyddsföreningen erbjuder hjälp till de vägföreningar som vill delta i projektet, projektet lanseras i augusti, men ni kan redan nu få råd, tips och idéer för hur man skapar en blomrik vägkant. En av Naturskyddsföreningens biologer kan även komma ut på ett fältbesök till just din vägkant.

För mer information kontakta Naturskyddsföreningen
blomsterangar@naturskyddsforeningen.se

SKATTEVERKET SÄTTER STOPP FÖR ORGANISATIONSNUMMER TILL IDEELLA VÄGFÖRENINGAR

Ett antal av landets ofta mindre vägföreningar sköter förvaltningen som en ideell förening. Att så har varit möjligt har varit en sanning under många år och REV har också tillhandahållit mallstadgar för ideell väghållning. Nu har dock Skatteverket (SKV) intagit en mer strikt tolkning av regelverket och säger nu blankt nej till att tilldela ideella vägföreningar organisationsnummer, vilket bl a bankerna numera kräver för att hantera föreningarnas medel. Detta kan leda till att dessa föreningar nu tvingas att begära lantmäteriförrättning för att bilda en gemensamhetsanläggning för vägen.

Ett antal ansökningar om att få ett organisationsnummer från föreningar som sedan länge förvaltar vägen som ideell förening har i närtid avslagits av SKV. Många av landets ideella väghållare har dock sedan tidigare organisationsnummer så SKVs hållning gäller primärt de som nyansöker om organisationsnummer.

Juridiken bakom SKVs inställning är komplex men kan sammanfattas till att SKV anser att en väg som förvaltas för gemensamt ändamål är att anse som en samfällighet och att en sådan ska förvaltas enligt samfällighetslagen att förvaltas direkt av delägarna eller som samfällighetsförening. Motsatsvis skulle detta innebära att andra förvaltningsformer enligt SKV, till exempel ideell förening, inte är tillåtna.

REVs stadgemall för ideell vägförening anger att föreningen har "att ideellt och utan vinstsyfte sörja för väghållning inom ett visst område och i övrigt verka för trevnaden i bygden och en god närområdesmiljö samt främja medlemmarnas intresse av en meningsfull fritid."

Förvaltningsrätten i Jönköping (2022-03-18, mål nr 687-22) har genom dom gått på SKVs linje och anser att föreningens syfte är att främja medlemmarnas ekonomiska intressen, eftersom den gemensamma driften minskar de enskilda medlemmarnas utgifter. Domstolen anses vidare att en verksamhet med inköp av varor och tjänster kopplade till väghållning till förmån för fastighetsägare längs vägen får anses vara en ekonomisk verksamhet som

medlemmarna deltar i som konsumenter/ förbrukare för att främja medlemmarnas ekonomiska intressen. Sammanfattningsvis är det enligt domstolen inte fråga om en verksamhet som kan drivas som ideell förening.

Föreningen har i målet argumenterat för att det inte är fråga om en samfällighet i den mening som följer av samfällighetslagen och att medlemskapet i föreningen inte är kopplat till fastighet utan är personligt. Föreningen är i faktisk mening öppen och medlemskapet är inte en förutsättning för rätt att färdas på vägen. Inte heller sker uttaxering efter andelstal såsom i en samfällighet och medlem får ingen del i föreningens tillgångar vid utträde. Inte heller är det enligt föreningen fråga om ekonomisk verksamhet i skatterättslig mening.

Föreningen har överklagat förvaltningsrättens dom till kammarrätten. I skrivande stund har inte kammarrätten tagit ställning till frågan om prövningstillstånd kommer att ges.

Tills vidare kan alltså inte de ideella väghållare som idag saknar ett organisationsnummer kunna påräkna ett sådant tilldelat av SKV. Huruvida SKVs hållning visavi ideell väghållning i ett längre perspektiv kan komma att påverka de ideella föreningar som idag förvaltar väg och som har ett organisationsnummer sedan länge återstår att se. REV kommer att bevaka frågan.

LÄTTARE NÄR VÄGFÖRENINGAR NU SJÄLV KAN SKÖTA ÄNDRINGAR AV ANDELSTALEN KORREKT OCH LAGLIGT

Den "finska modellen" blir nu gällande i Sverige. Sedan införandet av 1734 års lag i Sverige och Finland har länderna följts åt i lagstiftningen och på många områden är lagstiftningen fortfarande lika. Som exempel finns enskilda vägar och enskild väghållning i båda länderna. Till skillnad från i Finland har dock inte svenska vägföreningar utan särskilt förordnande tidigare själva kunnat bestämma över andelstalen i en vägförening.

Med inspiration från Finland lämnade REV redan 2013 in ett förslag till Regeringen om en förenkling av de krångliga svenska reglerna. Efter turer i regeringskansli, i riksdagsutskott och efter en utredning av förre justitierådet Bertil Bengtsson återkom Regeringen i vintras med en proposition till Riksdagen, som bygger på REV:s förslag.

- Efter ett snart 10-årigt påverkansarbete har äntligen ett viktigt delmål uppnåtts, berättar REV:s ordförande Uno Jakobsson och fortsatte:

- Samtliga partier röstade för lagändringen och det är ju mycket positivt med en så bred förankring för ett enklare regelverk, men tyvärr omfattande inte lagändringen REV:s förslag om att också förenkla ersättningsreglerna i anläggningslagen. Nu riskerar tyvärr lagändringens vision av en förenkling för de enskilda väghållarna att kanske ändå fastna i lantmäterimyndighetens byråkratiska och kostsamma

godkännandeprocess i ersättningsfrågan som är kopplad till andelstalsändring.

- Det vore naturligtvis bättre att låta vägföreningar och fastighetsägare själva förfoga över ersättningsfrågan utan inblandning av staten, konstaterar Uno Jakobsson och tillägger att REV oförtrutet kommer att fortsätta arbeta hårt för att också denna förändring görs och att enklare regler och bättre statligt stöd framöver ska ge drägligare villkor för landets enskilda väghållare som med ideella krafter sköter över 45000 mil enskilda vägar i Sverige. Samfällighetsföreningar kommer nu att själva kunna besluta om ändringar i andelstalen för gemensamhetsanläggningar. Beslutet om en ändring av andelstalen ska fattas på en föreningsstämma med två tredjedelars majoritet av rösterna. Ett sådant beslut ska gälla som ett beslut vid en förrättning när ändringen godkännts av lantmäterimyndigheten. Lagändringen gäller från 1 juli 2022.

Text och foto: Barbro Zetterberg

REV FIRAR RIKSDAGENS FÖRENKLINGSBESLUT AV ANDELSTAL

- Äntligen är lagändringen snart i hamn, sa REV:s ordförande Uno Jakobsson till gästerna runt middagsbordet i riksdagshuset och fortsatte:

- I morgon beslutar riksdagen formellt om förenklade regler för att ändra andelstalen i en samfällighetsförening som vi har kämpat för ända sen 2013. Förslaget har tröskats inom Regeringskansliet i årtal och fastnat på vägen flera gånger. Först när regeringen gav före detta justitierådet Bertil Bengtsson i uppdrag att utreda sakfrågan började det hända saker. Utredningen ledde till en promemoria som sen har vandrat hela vägen genom lagstiftningsmaskineriet för att till slut resultera i ett förslag om ändringar i paragraf 43 a i anläggningslagen. Ett förslag som riksdagen förväntas klubba igenom med en överväldigande majoritet. Ett bekymmer som är kvar är ersättningsreglerna och hur de ska hanteras när andelstalen ändras. Men det ska vi jobba vidare med och återkomma till senare, sa Uno och fortsatte:

- Det är många goda krafter som har bidragit till REV:s framgång. Det gäller inte minst Nils Blohm, före detta lantmätare hos oss på REV men också konsulten Lennart Sjögren och Trafikuskottets vice ordförande Anders Åkesson, kvällens värd. Alla har varit viktiga personer i arbetet med de nya förenklade reglerna.

De tre huvudpersonerna var på plats i riksdagshuset denna onsdagskväll i april för att fira den historiska händelsen. På plats var också Civiluskottets vice ordförandena Larry Söder som hade sällskap av några riksdagsledamöter och REV:s styrelse och anställda.

- Tack för att vi får dela denna stund med er alla, sa Uno och fortsatte:

- REV växer så det knakar och i dag är 13 000 föreningar medlemmar hos oss. Det finns cirka 30 000 samfällighetsföreningar i landet och tillsammans med dem förvaltar vi Sveriges längsta vägnät på mer än 45 000 mil. REV har 800 000 anslutna fastigheter och var fjärde

fastighet ligger utmed en enskild väg. Staten ger 1,4 miljarder kronor till vägnätet, men REV som organisation tar inte emot några bidrag. Det gör oss oberoende och starka. Jag är stolt över förtroendet att få leda REV tillsammans med styrelsen och vår kunniga personal på kansliet, sa Uno.

Uno passade på att lyfta några aktuella frågor. En av dem är att Trafikverket drar ner på personal, något som gör det svårt för REV:s medlemmar att få kontakt med myndigheten i vägfrågor. Infrastrukturminister Tomas Eneroth har svarat REV att det är Trafikverkets problem och inte regeringens. REV ska snart träffa Trafikverkets generaldirektör för att diskutera problemet.

En annan angelägen fråga är moms och Skatteverkets ställningstagande att en del vägföreningar kan vara skyldiga att registrera sig för moms. Myndigheten lutar sig mot en EU-dom. Uno menade att beslutet riskerar att bli en ökad administrativ börda för många föreningar som i så fall måste ta ut moms på utdebiteringar till medlemmarna. REV bevakar frågan och sista ordet är inte sagt än.

Med det sagt vände sig Uno direkt till kvällens tre hedersgäster: Nils Blohm, Lennart Sjögren och Anders Åkesson som alla bidragit särskilt till lagändringen.

– Nils, tack för din insats. Jag kan inte nog tacka dig för ditt jobb som varit mycket betydelsefullt och ett viktigt skäl till att vi är här i riksdagshuset i kväll.

– Lennart, du har kämpat länge för ändrade andelstal och kommit med nya grepp och kontakter som lett fram till dagens beslut. Tack!

– Anders, du har varit en inspiratör och dörppnare i din roll som riksdagsledamot och

vice ordförande i Trafikutskottet. Tack för ett fantastiskt arbete.

Efter de orden tog Nils Blohm till orda:

– Min fru brukar säga att jag inte kan hålla tyst och det stämmer nog, sa Nils och fortsatte:

– Ingen har tackat Uno men det gör jag nu för hans fantastiska jobb. Under en förmiddag skrev vi ett lagförslag om att göra det enklare för vägföreningar att ändra andelstalen, inspirerade av den så kallade Finlandsmodellen. Sen rullade allt i gång. Vår största motståndare var kolossen Lantmäteriet som tyckte att de kunde detta bäst och inte var särskilt positiva. Nu, ett antal år senare, har vi lyckats få igenom enklare regler där Lennart Sjögren har varit till stor hjälp, sa Nils och tillade:

– Vid ett sådant här positivt tillfälle är ändå en liten varning på plats. När politiker beslutar om förenklningar är det myndigheter som sen ska ta vid och skriva anvisningar. Här kan det gå snett, avslutade Nils.

Lennart Sjögren tog sedan över tal-stafettpinnen.

– Det var spännande att ta över stafettpinnen efter Nils. Bra texter är viktiga som underlag till lagförslag, men sen blir det gärna politik av det hela. Vägar är svårt, sa Lennart och rundade av sitt tal med några tankvärda historier om lantmätare som kanske är sanna.

Kvällens värd Anders Åkesson inledde sitt tacktal med orden:

– Ytterst handlar riksdagsbeslut som detta om demokrati, att kunna vara med och påverka och få igenom angelägna frågor. Demokrati är som en tunn fernissa. Sköter man den, fungerar den. Om inte spricker den och det blir röta

och det vill vi inte ha, sa Anders och avslutade med orden:

– Kul att bli uppmärksammad och tack för att vi från riksdagen fick vara med på denna stora dag. Och glöm aldrig att fira när det finns något att fira som i dag!

Nils Blohm – en viktig person bakom Finlandsmodellen

Varför började du jobba med Finlandsmodellen hos REV?

Jag hade pratat i telefon med många vägföreningar som hade bekymmer med sina inaktuella andelstal, men som tyckte att det var för dyrt och krångligt att ändra dem hos Lantmäteriet. De löste i stället problemet genom att själva besluta om andelstalen utan att blanda in Lantmäteriet. Det gick ju bra tills någon delägare klagade på utdebiteringen. Då fick föreningen bakläxa, eftersom det är andelstalen från lantmäteriförrättningen som gäller. Vi skickade även ut en enkät till medlemmarna. Enkäten visade att bortemot 50 procent av föreningarna hade inaktuella andelsdel som behövde ändras, men som de lät bli att göra på grund av Lantmäteriets krångliga och dyra hantering.

Vad hände sen?

När REV:s förre ordförande Sven Ivarsson hörde talas om hur finländarna jobbade i sina vägföreningar för att ändra andelstalen, fick

jag i uppdrag att åka till Finland tillsammans med några personer från kansliet. På plats lyssnade vi på hur de jobbade och blev inspirerade av deras arbetssätt.

Efter besöket började vi jobba praktiskt med frågan. Vi träffade Anders Åkesson från riksdagens trafikutskott som tänkte på idén med det finska arbetssättet. Det var positivt, men vi behövde ta fram ett konkret lagförslag att jobba vidare med. Så REV:s ordförande Uno Jakobsson och jag satte oss ner och jobbade fram ett lagförslag på en förmiddag. Jag minns att det var roligt och att vi kompletterade varandra. Uno betedde sig inte heller som andra jurister jag varit i kontakt med tidigare utan var väldigt kreativ.

Vi förde sen fram lagförslaget i olika forum. Det resulterade snabbt i en motion som Anders Åkesson från Centerpartiet skrev. Men efter det gick förenklingsarbetet trögt och det hände inte mycket.

Jag jobbade på REV 2012 till 2016. Under den perioden var Finlandsmodellen en stor del av mina arbetsuppgifter. När arbetet gick trögt och vi mötte motstånd – inte minst från Lantmäteriet – blev jag faktiskt lite deppad. Det var inte roligt.

Varför tror du att Lantmäteriet varit motståndare till att ändra lagen?

Det vet jag inte. Jag tycker att de borde ha blivit själaglada med tanke på hur mycket de har att göra, eftersom vårt förslag skulle minska deras arbetsbörda. Men icke. Det är svårt att förstå.

Har du några farhågor när det gäller den nya lagen?

Min erfarenhet är att när lagstiftaren gör regler enklare att följa skriver myndigheter generellt krångliga anvisningar som krånglar till lagstiftarens förenklingar. Därför finns det en risk att det blir så även denna gång när Lantmäteriet ska tillämpa de nya reglerna praktiskt. Det är en farhåga jag har.

Text och bild: Barbro Zetterberg

Ett framgångsrikt påverkansarbete är i hamn

Lennart Sjögren, du tog över den finländska stafettpinnen efter Nils Blohm när han slutade som lantmätare hos REV 2016. Hur jobbade du vidare med Finlandsmodellen?

När jag fick uppdraget av REV tog vi först fram en strategi för det fortsatta arbetet. Det gjorde jag tillsammans med REV:s ordförande Uno Jakobsson och den tidigare kanslichefen Anders Östberg. Sen gällde det att övertyga riksdagens ledamöter att gilla lagförslaget för att kunna ändra lagen.

För att göra en lång påverkansprocess kort så bjöd vi in till seminarier, uppmanade riksdagsledamöter att skriva motioner till riksdagen, bjöd in till olika möten, skickade diverse skrivelser, skrev artiklar, besökte Almedalsveckan och gjorde medlemsundersökningar. Vårt syfte var att presentera fördelarna med Finlandsmodellen och visa att det behövdes en lagändring för att det skulle bli enklare och smidigare att ändra andelstal än vad lagen tillät. Hur håller man en fråga vid liv under så lång tid som nästan tio år?

Med min bakgrund som lantmätare och före detta sekreterare hos Kristdemokraterna vet jag hur riksdagen arbetar och hur en lagändringsprocess går till. Så jag plockade fram min verktygslåda för att tillsammans med REV bestämma hur vi skulle agera för att nå målet.

Men generellt gäller att det krävs att ligga i och ligga på och inte ge upp utan komma igen med nya sakargument eller slipa på befintliga argument vid motstånd. För till slut urholkar droppen stenen och målet nås. Som med Finlandsmodellen.

PS Vill du läsa mer i detalj hur REV drev arbetet med Finlandsmodellen? Då finns det en artikel i Bulletinen 1–2022 på sidorna 18–19 skriven av Lennart Sjögren.

WEBBVÄG
FÖRSTA ÅRET BARA 1500 KR
 INKLUDERAR ÄVEN FASTIGHETS DATA FRÅN LANTMÄTERIET
 Sommarerbjudandet gäller till den 31/8 2022
 0734-255 289 sales@matriset.se matriset.se
 Programmet förberett för momshantering.

MOMSFRÅGAN

Skatteverkets ställningstagande att samfällighetsföreningar ska momsregistreras

De flesta av Bulletinens läsare har säkert vid det här laget redan nåtts av nyheten att Skatteverket plötsligt ändrat uppfattning och numera anser att alla samfällighetsföreningar som har en årsomsättning större än 30 tkr (det finns ett förslag att höja detta gränslöpp till 80 tkr från 1 juli 2022) ska momsregistrera sig och ta ut moms av föreningens medlemmar, d.v.s. 20 procent av från medlemmarna uttaxerade belopp är moms som ska redovisas till staten.

Vad gör REV?

1. Förbundets företrädare är medvetna om att det finns enskilda väghållare som välkomnar denna nyordning. Men, det finns samtidigt anledning att tro att de allra flesta väghållare är av uppfattningen att en momsregistrering innebär en ytterligare administrativ börda på redan hårt prövade förtroendevalda, som på sin fritid söker verka för grannskapets gemensamma bästa. REV har därför tagit hjälp av momsexperter på Revisionsbyrån Grant Thornton, för att med deras hjälp analysera situationen. Dessa har tagit fram ett första grundläggande informationsmaterial som finns tillgängligt på medlemssidorna på www.revriks.se.

2. Skatteverkets ställningstagande innebär att en samfällighetsförening ska momsregistrera sig. Notera dock att frågan om momsuttag ännu inte är prövad i domstol och det är oklart om Skatteverkets nya syn skulle stå sig efter en domstolsprövning. REV:s styrelse har den 28 april därför bestämt att förbundet ska låta överpröva Skatteverkets ställningstagande om ändrade momsregler för samfällighetsföreningar i Skatterättsnämnden. Prövningens utgång kan leda till ändringar och/eller undanröjande av ställningstagandet. Men, prövningen kan också sluta med att ställningstagandet står fast.

Den samfällighetsförening som bestämmer sig för att avvakta att momsregistrera sig kan med fördel hänvisa till prövningen i Skatterättsnämnden vid eventuell kontakt med Skatteverket. Aktuellt målnummer kommer publiceras på medlemssidorna på www.revriks.se så snart det är aktuellt. Så snart det finns ny information i saken kommer den också att publiceras på dessa sidor.

Uno Jakobsson
 Ordförande i REV

Lys upp era vägar med effektiv och klimatsmart LED

En LED-lampa av hög kvalitet håller flera gånger längre jämfört med traditionella utomhuslyktor och kräver i princip inget underhåll. Viktigt att tänka på när man planerar investeringar och räknar på återbetalningstiden. Låt oss renovera era befintliga armaturer!

Spara pengar och el samtidigt som du är snäll mot miljön

Vi byter ut till lampor av hög kvalitet, Cassiopeia LED, 145 l/Watt, brinntid 55 000 timmar (hela 12 år) och 5 års garanti.

Ring oss idag!

Miljöbelysning Sweden AB
 Stockholm 08-120 039 80 | Göteborg 031-790 41 00 | Malmö/Helsingborg 040- 633 77 80 | miljobelysning.nu

KURSNYTT

- Till hösten blir det ett par nyheter i REVs kursveksamhet.
- Digitala kurser kommer att erbjudas kontinuerligt under året, preliminärt månadsvis med undantag för juli månad.
- Fortsättningskursen har spelats in i studio och kommer att erbjudas digitalt.
- Grundkursen kommer att arbetas om och får tydligare fokus på förvaltning av befintlig väg.

Text: Therese Svedberg

RIKSREVISION

”Lantmäteriets fastighetsbildningsverksamhet är ineffektiv med långa handläggningstider och höga oförutsägbara avgifter.”

Riksrevisionen har vid granskning av den statliga förrättningsverksamheten som Lantmäteriet utför kommit fram till att den är ineffektiv med långa handläggningstider och innebär höga oförutsägbara avgifter. Både förenklade regelverk och avgiftsmodell bör ses över anser Riksrevisionen.

Fastighetsbildningsverksamheten innefattar bland annat att nya fastigheter bildas, att fastighetsgränser ändras samt att gemensamhetsanläggningar inrättas eller omprövas. Lantmäteriet har huvudansvaret för fastighetsbildning, men 39 kommuner har egen lantmäteriverksamhet.

Riksrevisionen granskning visar att det finns stora effektivitetsproblem. Där bland är handläggningstiderna mycket långa och har blivit allt längre under lång tid. Svårigheten att rekrytera tillräckligt många lantmätare är det huvudsakliga problemet. Bedömningen är att det heller inte är möjligt att tillgodose antalet lantmätare som behövs för förrättningsverksamheten inom en rimlig tid varför Riksrevisionen rekommenderar regeringen att göra en översyn av gällande regelverk i syfte att effektivisera verksamheten.

Granskningen visar också att de avgifter som Lantmäteriet tar för att genomföra förrättningar är höga och har stigit i en mycket hög takt. Riksrevisionen bedömer att detta framför allt beror på den avgiftsmodell som Lantmäteriet använder.

Förordningen om avgifter vid lantmäteriförrättning innebär bland annat att Lantmäteriet har en monopolställning, att det ska råda full kostnadstäckning och att avgifterna sätts genom timtaxa som myndigheten själv får besluta om, och dessutom får Lantmäteriet behålla de avgifter de debiterar i sin egen verksamhet. Sättet som avgifterna beräknas innebär att många som begär förrättningar hos Lantmäteriet har svårt att i förväg få en förståelse av den slutliga förrättningskostnaden. Granskningen visar även på att allt fler överklagar sina förrättningsfakturer till mark- och miljödomstolen som i mer än vart tionde fall sätter ned den förrättningskostnad som debiterats.

LANTMÄTERIET

RIKSREVISIONEN

Rekommenderar

TILL REGERINGEN:

- Genomföra en översyn av hela regelverket kring fastighetsbildningen, där ingår bland annat:
 1. Se över anläggningslagen i syfte att förenkla anmälningar och öka de dispositiva inslagen i nuvarande regler.
 2. Se över relevanta författningar för att möjliggöra automatiserade beslut.
- Se över nuvarande avgiftsmodell, med syftet att åstadkomma en mer kostnadseffektiv verksamhet och en mer förutsägbar avgiftssättning.

TILL LANTMÄTERIET:

- Identifiera ytterligare möjligheter att bryta ökningstakten i kundernas avgifter.
- Öka andelen fasta avgifter, i syfte att underlätta för sakägare att i förväg kunna bedöma kostnadsnivån.
- Säkerställ enhetligare dokumentation i förrättningsärenden för ökad transparens i avgiftssättningen.

Hela rapporten, Fastighetsbildningen i Sverige – handläggningstider, avgifter och reformbehov (RiR 2022:3), finns att ladda ned på Riksrevisionens hemsida

www.riksrevision.se

SÅ TILLÄMPAS NYA 43a§ I ANLÄGGNINGSLAGEN

Text: Therese Svedberg

Syftet med lagändringen är att utöka samfällighetsföreningarnas rätt att själva bestämma andelstal. Jämfört med att få tillstånd ändrade andelstal vid en ny lantmäteriförrättning är avsikten att det ska bli enklare och kunna utföras till en lägre kostnad då det förutsätter att föreningen står för utredningsinsatserna. Denna möjlighet minskar risken att föreningarna avstår från att ändra de rättsligt gällande andelstalen trots att behov finns på grund av ändrade förhållanden.

Införandet av 43a § i anläggningslagen innebär en ytterligare möjlighet att ändra en fastighets andelstal i en gemensamhetsanläggning. För att ändra andelstal på stämma och få ändringarna godkända ställs dock krav på att föreningarna tar fram de nödvändiga utredningar och underlag som behövs som visar att ändringarna inte strider mot bestämmelserna i anläggningslagen. En stor del av det arbete som vid en anläggningsförrättning utförs av lantmäterimyndigheten ska i stället utföras av föreningarna, själva eller med hjälp av konsult.

De redan befintliga möjligheterna i anläggningslagen om att ändra andelstal genom styrelsens beslut med mandat enligt 24a § och överenskommelse enligt 43 § finns kvar. Dessa kommer även fortsättningsvis vara de smidigaste och troligtvis mest kostnadseffektiva sätten att ändra enstaka fastigheters andelstal på. Frågan om ändring av andelstal kan även prövas vid en anläggningsförrättning enligt 35 § där även andra förändringar av gemensamhetsanläggningen kan tas med.

Stämman beslutar med 2/3 majoritet

För att stämman ska kunna ta beslut om att ändra andelstal behöver det framgå av kallelsen. Det finns inget krav på att en viss andel eller antal av medlemmarna måste närvara på stämman. Ordinarie omröstningsregler gäller. Då ändrade andelstal är en fråga av ekonomisk betydelse ska omröstning ske efter andelstal om någon medlem begär det, då ska befintliga andelstal användas.

Endast befintliga delägares andelstal kan ändras

Stämman kan enbart ta beslut om att ändra andelstal på fastigheter som redan rättsligt är delägare i anläggningen. Det ska alltså framgå av fastighetsregistret eller förrättningsbeslut att fastigheten som ändringen avser redan ingår i anläggningen.

Stämman kan inte besluta om att ansluta nya eller besluta om att befintliga fastigheter ska utträda, det kan i stället lösas med överenskommelse enligt 43 §. Många gemensamhetsanläggningar som är bildade enligt enskilda väglagen och som inte omprövats i modern

tid har inaktuella eller ofullständiga uppgifter i fastighetsregistret. Det kan innebära att utredning i äldre lantmäteriförrättningar krävs för att få fram vilka fastigheter som i rättslig mening är delägare. Det är i dessa fall inte ovanligt att föreningarna själva justerat fördelningsgrunden vid debitering utan att fullfölja ändringen eller anslutningen rättsligt hos lantmäterimyndigheten. Andelstalen ska utgå från nytta och användning

Andelstalen kan följa de principer för andelstal som framgår av gällande anläggningsbeslut. Om ändringen avser samtliga fastigheters andelstal kan föreningen även ändra principerna för hur andelstalens beräknas, exempelvis från andelstal som ursprungligen var i % till andelstal som utgörs av en fastighets totala trafikmängd i tonkilometer.

Fastigheternas ändrade andelstal ska utgå från vilken nytta respektive användning de har av anläggningen enligt 15 § AL, på samma sätt som om att andelstalen skulle kunnat ha tilldelats vid en anläggningsförrättning. Andelstalet för utförande ska spegla fastighetens nytta medan andelstalet för drift ska spegla användning.

Sektionsindelad gemensamhetsanläggning

Den nya lagen innebär möjlighet att slå ihop befintliga sektioner men även att dela upp en gemensamhetsanläggning i sektioner. För vissa föreningar där fastigheterna har ett andelstal som omfattar både utförande och drift kan det exempelvis, i vissa situationer, finnas behov att dela upp andelstalen på så sätt att fastigheten har ett andelstal för utförande och ett annat för den löpande driften av anläggningen.

Att förvalta en sektionsindelad gemensamhetsanläggning ställer dock högre krav på föreningens administration och ekonomiska redovisning. Föreningen behöver även aktivt följa upp och dokumentera förändringar av andelstalen då fastighetsregistret, på grund av tekniska begränsningar, inte kan redovisa mer än ett andelstal per fastighet.

Ska prövas och godkännas av lantmäterimyndigheten
Stämmobeslutet med behövliga handlingar ska skickas in till lantmäterimyndigheten för godkännande. Myndigheten ska pröva om beslutet att ändra andelstalen inte strider mot anläggningslagen. Det är föreningarnas ansvar att ge in ett underlag som håller hög kvalitet. Finns det brister ska inte lantmäterimyndigheten utföra någon egen utredning utan enbart ange vilken komplettering som behövs från föreningen.

Lantmäterimyndighetens beslut om att godkänna, eller att inte godkänna, ändrade andelstal enligt stämmobeslut kan överklagas till mark- och miljödomstolen. Godkänns ändringarna och det vinner laga kraft samt registreras i fastighetsregistret gäller de nya andelstalen och kan användas i debiteringslängden.

Kostnaden för lantmäterimyndighetens godkännande ska fördelas på ägarna av de fastigheter som deltar samfällighetsföreningen efter vad som är skäligt. I dagsläget är det oklart vad kostnaden för godkännande kommer att landa på. Det är troligt att lantmäterimyndigheten initialt kommer debitera efter hur lång tid som behövs. REV kommer att återkomma i frågan när vi har mer information.

Ersättning vid ändrat andelstal

Vid stämmobeslut om ändrat andelstal enligt 43a § ska även frågan om och i så fall vilken ersättning enligt 37-39 §§ AL som ska utgå. Vid ett ändrat andelstal förändras även fastighetens ägande i anläggningen och föreningens tillgångar. Ersättningsreglerna bygger på skälighetsbedömningar varför det finns visst utrymme för olika lösningar utifrån vilka förutsättningar som föreligger. Ersättningsbestämmelserna är i dagsläget tvingande varför frågan behöver bedömas och tas upp som en del av stämmobeslutet.

I nästa nummer av Bulletinen kommer ersättningsreglerna belysas mer i detalj.

Läs mer om nya tillämpning av nya 43a § i Vägopedia

<https://vagopedia.revriks.se>

UTDRAG UR ANLÄGGNINGSLAGEN (1973:1149) AV 43a§, SOM TRÄDER I KRAFT 1 JULI 2022:

43a§ En samfällighetsförening som förvaltar en gemensamhetsanläggning får genom ett beslut på en föreningsstämma ändra en eller flera fastigheters andelstal för utförande eller drift av anläggningen. För beslut om en sådan ändring krävs minst två tredjedelar av de avgivna rösterna.

Ett beslut om en ändring får samma rättsverkan som ett beslut vid en förrättning när ändringen godkänns av lantmäterimyndigheten. Lantmäterimyndigheten ska godkänna ändringen om den inte strider mot denna lag. Kostnaderna för ett ärende om godkännande ska fördelas mellan ägarna av fastigheterna i samfällighetsföreningen efter vad som är skäligt. I övrigt ska 2 kap. 6 § fastighetsbildningslagen (1970:988) tillämpas på kostnaderna.

43a§

Har din väg fått frostsador, potthål, blivit spårig av tung trafik eller har bara slitits med åren?

Vi hjälper dig med val av beläggning utifrån dina önskningar och förutsättningar. Tillsammans kan vi hitta den mest kostnadseffektiva lösningen. Vi erbjuder flera olika typer av beläggning såsom indränkt makadam, ytbehandling eller fräsning.

Vi erbjuder även snabelbil för att laga små skador.

Kontakta Stefan Hane/Maja Hjeltman 0706-90 53 72, maja.hjeltman@peabasfalt.se, för mer information och kostnadsfri offert.

Svevia Tankbeläggning verkar över hela Sverige, med lokal närvaro från norr till söder, något vi är ensamma om. Vi utför beläggningsåtgärder såsom:

- **Ytbehandling (Y1)**
- **Indränkt makadam (IM)**
- **Justering med indränkt makadam (JIM)**
- **Infräsning av makadam**

Vi har dessutom en marknadsledande driftorganisation som finns över hela landet. Detta gör att vi kan erbjuda vassa priser på underhållsåtgärder såsom kantskärning, dikning, trumbyten med mera i samband med beläggningsarbeten.

Vi kommer gärna och besöker er vägsamfällighet och lämnar ett åtgärdsförslag på lämplig beläggningsåtgärd. Tveka ej på att kontakta oss enligt nedan!

Kontakta oss på Svevia

Västra Götalands län, Jönköpings län,
Hallands län, och Skåne län

John Larsson

john.larsson@svevia.se / 073 - 534 82 82

Uppsala län, Dalarnas län, Gävleborgs län och
Västernorrlands län

Hans-Anders Jonhans

hans.jonhans@svevia.se / 070 - 982 00 21

Örebro län, Värmlands län och Västmanlands län

Claes Widlund

claes.widlund@svevia.se / 070 - 223 56 06

Stockholms län och Södermanlands län

Björn Henriksson

bjorn.henriksson@svevia.se / 070 - 299 00 68

Kronobergs län

Peter Karlsson

peter-i.karlsson@svevia.se / 070 - 314 95 13

Östergötlands län, Kalmar län och Blekinge län

Sebastian Johansson

sebastian.johansson@svevia.se / 070 - 437 21 09

Trubbel i samfälligheten?

Att förvalta en samfällighet kan vara en fröjd, men det kan även innebära en del utmaningar. Genom vår service- och medlemsorganisation GemVA erbjuder vi tekniskt, juridiskt och administrativt stöd och service för er bildade eller obildade samfällighet eller verksamhet som förvaltar vatten eller avlopp.

Kontakta oss på info@vatteninfo.com för en första konsultation.

Med laboratorietjänster, rådgivning och en utställning med produkter och tjänster för enskilt VA är Vatteninfo den självklara mötesplatsen för vatten- och avloppsfrågor.

Bra vägar med god tillgänglighet

Våra vägspecialister hjälper er i alla vägrelaterade frågor. Kontakta oss för rådgivning.

Vägtjänster vi erbjuder:

Andelstal, Avtalsservitut, Vägförening, Vägprojektering, Vägentreprenad, Vägskötsel, Broinspektion.

**norraskog.se/vagbyran
010-583 10 00**

**norra
skog**

VÄLJ VÄGEN TILL HÅLLBARHET med Dustex, naturens eget bindemedel

Distributör i Sverige: Svenska Geotech AB, Stureparksvägen 10, 451 55 Uddevalla
www.svenskageotech.se | 522 - 234 35 | tobias@svenskageotech.se

Läs mer på Dustex.se

WWW.FARTHINDER.NET

Plastic produkter 🍌

**SÄNKT HASTIGHET &
ÖKAD SÄKERHET SEDAN 1963**

KVALITETSPRODUKT!

VÄRNAMO FARTHINDER

VÄRNAMO SLANGBRYGGA

KUNDANPASSAT!

HASTIGHETSDISPLAYER

FARTHINDER ZEBRA

SE PRISET!
1787:-/ex.moms

NY STARKARE VÄGBOM
& SNABB LEVERANS!

VÄGBOMMAR

PASSAR DE FLESTA
VÄGMÄRKEN!

PRO-PASS

SPEGLAR

POLLARE

WWW.FARTHINDER.NET

TEL: 0370 123 83

E-POST: ORDER@FARTHINDER.NET

REV:s EXPERTER

VAD ÄR FRÄMMANDE VERKSAMHET FÖR EN SAMFÄLLIGHETSFÖRENING?

En samfällighetsförening är inte en vanlig förening där medlemmarna kan välja om man vill vara med eller inte. Eftersom medlemskapet i en samfällighetsförening inte är frivilligt och då föreningen har förmånsrätt i medlems fastighet vid utebliven betalning, finns bestämmelser på vad en samfällighetsförening får göra.

Enligt 18 § i lagen om förvaltning av samfälligheter (SFL) är en samfällighetsförenings ändamål att förvalta den samfällighet för vilken den bildats och får inte driva verksamhet som är främmande för det ändamål som samfälligheten ska tillgodose. Bestämmelsen innebär i praktiken att föreningen enbart får förvalta de anläggningar som ingår i gällande anläggningsbeslut. All verksamhet som inte framgår av förrättningsbeslutet är i princip främmande verksamhet. Önskar medlemmarna förändringar som inte ryms i gällande beslut får frågan prövas vid en anläggningsförrättning.

Frågan om samfällighetsföreningar driver främmande verksamhet har prövats i domstol flera gånger vid överklagan av stämmobeslut. Några exempel av främmande verksamhet är vinterunderhåll på väg som enligt beslutet enbart ska underhållas under barmarkspérioden, anläggande

av lekplats på grönområde där beslutet inte anger lekplats, förvalta ytterligare vägsträcka som inte ingår i beslutet, inköp av hjärtstartare, anordna sommarfester, samfakturera för annan föreningsräkning, asfaltera grusväg som vid beslutstillfället var befintlig grusväg.

Att pröva frågan om samfällighetsföreningen bedriver främmande verksamhet är enligt 53 § SFL inte begränsat i tid vilket innebär att frågan kan klandras i domstol långt efter att stämmobeslutet togs.

Om stämman röstar igenom ett förslag som styrelsen anser utgör främmande verksamhet, till exempel om att ytterligare väg ska tas ingå, finns inget krav eller skyldighet på att styrelsen ska verkställa beslutet. Styrelsen ska snarare tvärt om inte verkställa stämmobeslutet då det finns risk att styrelsen blir skadestånds-

skyldig och i stället informera medlemmarna om att anläggningsbeslutet behöver förändras innan föreningen kan ta över ansvaret.

Therese Svedberg
Lantmäterieexpert, REV
therese.svedberg@revriks.se

NÄR SKA ANDELSTALSMETODEN ANVÄNDAS VID OMRÖSTNING?

Av 49 § (1973:1150) om förvaltning av samfälligheter, SFL, framgår att röstberättigad medlem som är närvarande vid föreningsstämma har en röst, oavsett om medlemmen äger en eller flera delägarfastigheter. Röstsättet brukar benämnas huvudtalsmetoden. Att det röstras enligt huvudtalsmetoden är det vanligast förekommande.

Men om medlem begär det ska medlemmarnas röstetal i stället beräknas efter delägarfastigheternas andelstal, när det gäller en fråga som har ekonomisk betydelse; den så kallade andelstalsmetoden. Det har dock införts en begränsning i lagbestämmelsen innebärande att en medlems röstetal inte får överstiga en femtedel av det sammanlagda röstetalet för samtliga närvarande röstberättigade medlemmar.

Rätten till omröstning enligt andelstalsmetoden kan inte frångås genom t ex en stadgebestämmelse.

Av förarbetsuttalanden till SFL framgår att andelstalsmetoden inte bör kunna komma till användning i andra situationer än sådana där den är sakligt motiverad. Så är fallet endast vid frågor av ekonomisk betydelse. Vilka frågor kan då avses? Frågor som inverkar på storleken av medlemmarnas kostnadsbidrag, frågor om fördelning av överskott, överlåtelse av samfälligheten eller del därav samt upplåtelse av servitut eller nyttjanderätt, ingående av avtal om entreprenader, uppdrag, tjänster, köp, försäljningar och liknande

som medför ekonomiska förpliktelser för delägarna (se prop. 1973:160 s. 370). Vidare har även frågan om ansvarsfrihet för styrelseledamot ansetts vara en fråga av ekonomisk betydelse (jmf, NJA 2001 s. 848).

Återigen det är endast efter begäran av medlem som andelstalsmetoden ska tillämpas dvs inte med automatik bara för att det handlar om en ekonomisk fråga.

Och som ett sista medskick, vid användande av andelstalsmetoden kan knappast slutna omröstning tillämpas då ett sådant omröstningsförfarande bygger på att det inte ska vara möjligt att avgöra hur respektive medlem röstat.

Håkan Weberyd
Advokat Optimus advokatbyrå

REGIONANSVARIG VÄST

Christer Ångström 070-839 09 26

REGIONANSVARIG NORR

Mikael Näslund 070-347 59 19

REGIONANSVARIG SYD

Malin Ohlsson 073-712 68 44

REGIONANSVARIG ÖST

Maria Sigfridsdotter 070-913 48 21

REV:s EXPERTER

DAMMBINDNING

Vägdammet består av grusvägs-materialiets allra finaste partiklar. Om dessa dammar bort blir vägytan svårbinden och känslig för potthål och andra korrugeringar då det uppstår ett överskott av stenmaterial.

Dammbindningen har två uppgifter:

- att minska den sanitära olägenheten av vägdamm
- att binda slitlagret

Dammbindningsmedel

De vanligaste dammbindningsmedel som finns på den svenska marknaden är kalciumklorid och magnesiumklorid. Båda är höghygrokopiska, dvs de tar åt sig och binder stora mängder fukt och tränger in

i slitlagret där bildas det en ytspänning som är större än vattnets och som i sin tur binder samman gruskornen. Dessa klorider binder fukt som finns i vägbanan eller luften. Normal mängd kalciumklorid under ett år är 0,6–1,5 ton/km. Hur mycket som behövs beror på trafikmängden och slitlagrets sammansättning och på om vägen ligger i öppen eller skogsskyddad terräng.

Dammbind tidigt på våren

Dammbind vägen så fort som möjligt efter att tjälen har släppt på våren. Det gör att den naturliga fuktighet som finns i vägkroppen kan bibehållas. Man får ett bra resultat om man hyvlar vägbanan och sedan omedelbart dammbinder. Vägytan är då porös, och kloriden kan lättare tränga ned i ytskiktet. Om det

blir en längre torrperiod på våren måste man ta kostnaden att vattna vägen innan hyvlingen.

Bengt Johansson
Väg- & trafikingenjör, REV
bengt.johansson@revriks.se

PACETELL
Hastighetsdisplayen

Nu finns **två** enkla sätt att höja trafiksäkerheten i ert område

PaceTell **Original**

Levereras komplett med:
Batteri, batteriladdare, stolpfästen och skruvlås.
Komplettera med Logg,
Solcellspanel och egendesignade skyltar.

PaceTell **Mini**

Levereras med stolpfästen, stolplås och standardskylt. Finns att få med batteridrift och solcellspanel.

Nya Pacetell Mini är en mindre och ännu lättare display som talar direkt till bilisten och ber hen att sänka farten, bättre än uppmaningen "SAKTA NER" hittade vi inte. Våra produkter utvecklas och tillverkas i Sverige och de dämpar effektivt de flesta bilisters framfart i trafiken.

Svårt att välja? Besök www.pacetell.se, maila oss på info@pacetell.se eller varför inte slå en signal på 031-150191 så berättar vi mer.

13 000 MEDLEMMAR!

Under våren har REV firat dubbel! Förutom att Riksdagen i slutet av april beslutade att vägföreningarna ska få större möjlighet att själva bestämma om andelstal så passerades också gränsen 13000 medlemsföreningar i REV.

Vi är mycket glada att REV fortsätter att växa och ser det som en bekräftelse på att vår verksamhet är uppskattad.

I ansökningsformuläret för att bli medlem ställs frågan "Hur fick ni reda på REV?" och det faktum att en stor andel väljer alternativet "Tips från annan förening" visar också att våra befintliga medlemmar är nöjda eftersom de rekommenderat sina grannföreningar att gå med. Trots att medlemsutvecklingen är fortsatt positiv arbetar vi ständigt för att förbättra vår verksamhet och service till er - våra medlemmar.

Tel: 031-99 70 90 Mail: ppv@ppv.se

Hastighetsdisplay
Komplett paket med fäste, batteri och förberedd för solcell
15.800:- ex moms

Trafikspeglar
Från 740:- ex moms

Skyltbåge
artnr 10082
3340:- ex moms

Sandlådor

Uppfyller Trafikverkets rekommendation vid utmärkning av farthinder på enskilda vägar

DET BÄSTA PRISET!
1.940:- ex moms
Komplett paket
Farthinder med reflexstolpar

Vill du veta mer?
besök gärna vår hemsida:
www.ppv.se

Läsarstorm

Det är inte ofta som artiklar i Bulletinen leder till skarpa reaktioner från läsarna, som kommer redaktionen till del. Men, inlägget från MRF genom dess ansvarige för kommunikation och opinion, Anders Östberg i nr 1 hör till undantagen. Av de mejl och telefonsamtal som inkommit så publiceras i det följande en replik från en förtroendevald i en medlemsförening i REV och Cykelfrämjandet, berättar Uno Jakobsson.

Utan bilen stannar MRF

I förra numret av Bulletinen talar sig MRF varm för bilen och vill gärna se satsningar från staten på förbättrade förutsättningar för elbilar. Låt oss först påminnas om vad MRF är för avsändare; den inarbetade logotypen med ratten står för Motorbranschens Riksförbund och representerar således bilhandlare, bilverkstäder och servicenäringen till bilarna. Man är alltså varken intresserad av den enskilde medborgarens förutsättningar för mobilitet eller de enskilda väghållarna som Bulletinen vänder sig till.

Var MRFs uppgift om att nio av tio persontransporter går på väg kommer ifrån är oklart men inkluderar man gång-, cykel- och kollektivtrafik som också går på väg kommer man nära. Läsaren lämnas här att tro att nio av tio persontransporter går med bil. Enligt resvaneundersökningen från 2019, året innan pandemin kraftigt förändrade våra resmönster, skedde dock bara hälften av antalet persontransporter eller dryga sju av tio kilometer med personbil.

Man ser tydligt att persontransporter är mycket mer än bilresor och färre måste de bli, bilresorna alltså, inte persontransporterna. Naturvårdsverket talar om ett transporteffektivt samhälle där bilen får en betydligt mindre roll. Ledande forskare inom statens Väg- och transportforskningsinstitut, KTH, Uppsala universitet, IVL Svenska Miljöinstitutet, Klimatpolitiska rådet och andra sakkunniga är överens om att bilresandet måste minska kraftigt om vi ska ha en chans att nå klimatmålen. Bilismen är inte hållbar och kommer inte bli det med en elektrifiering av bilflottan. Analyser visar på mellan 50-100 gram CO₂e/km för helelektriska bilar vilket förvisso är en tredjedel av vad bilar med förbränningsmotor släpper ut, men också obönhörligen skjutsar den svenska snittbilisten förbi gränsen för hållbara utsläppsnivåer. De lägre utsläppen av nyare personbilar äts för övrigt upp av att bilarna körs allt längre, ett fenomen som inte minst sker med elbilen där marginalkostnaden för en körd mil är mycket låg.

Att bilen skulle vara det viktigaste trafikslaget är just en åsikt, målet är människors mobilitet och det måste ske på jämlika villkor där samtliga transportslag har tillgång till

högkvalitativ, säker och gen infrastruktur utan att något av dessa transportslag roffar åt sig merparten av våra gemensamma utrymmen på bekostnad av alla andra.

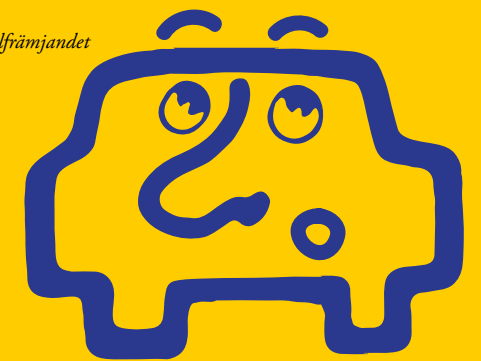
Att bilen har och kommer under en överskådlig tid att ha en central roll för transporter på landsbygden råder det ingen tvekan om. Men så få som 29 % av personbilarna i Sverige finns i mindre tätorter och landsbygdskommuner, resten hittar vi i och omkring storstäderna. Det är också i större tätorter och storstäder vi hittar de samfälligheter som föreslås få lättare att installera laddstolpar, händelsevis i samma områden där potentialen för annan mobilitet än egenägd bil är som allra störst.

Man kan då fråga sig om samfällighetens medlemmar är intresserade av att ytterligare subventionera kostnader för bilägarna i samfälligheten, redan idag är alla medlemmar med och tvingas betala för parkeringsplatserna oavsett om man äger en bil eller inte. I ljuset av att bilismen får allt mindre del av transportarbetet i och kring tätorter lär också den enskilde medlemmens intresse minska för att betala för något man aldrig kommer att nyttja.

Man kan förstå att en intresseförening för motorbranschen vill att vi medborgare ska fortsätta lägga en stor del av våra inkomster till sina medlemsföretag. Det handlar om deras överlevnad; utan bilen stannar MRF. För oss andra, som inte är insyltade i motorbranschen, ter sig dock privatbilen allt mindre attraktiv.

Tomas Stanislowski,
ordförande Olarps vägförening, Kristianstads kommun

Marie Pellas,
vice ordförande Cykelfrämjandet

OPTIMUS

ADVOKATBYRÅ

ENSKILDA VÄGAR
SAMFÄLLIGHETER
FASTIGHETS RÄTT
BOSTADS RÄTT

UNO JAKOBSSON
ADVOKAT
HÅKAN WEBERYD
ADVOKAT
FREDRIK SILVERBERG
JUR KAND
HANS ROSÉN
LANTMÄTERIKONSULT

WWW.OPTIMUSADVOKAT.SE 08-718 36 00

Kostnadsfri juridisk rådgivning till REVs medlemmar. Kontakta REVs kansli för ärendenummer 08-20 27 50.

En enkel lösning på ett stort problem

Permanent Pothole Repair® är en permanent asfaltslaggningsmassa för lagning av potthål och beläggningssprickor bredare än 10 mm.

Lagningen är permanent och blir körbar direkt. Kontakta oss för mer info.

Sture Steens Väg 2, Vittaryd · Tel. 0370-472 00
info@pekuma.se · www.pekuma.se

ProVia

Nu kan du köpa allt för vägen på
provia.se

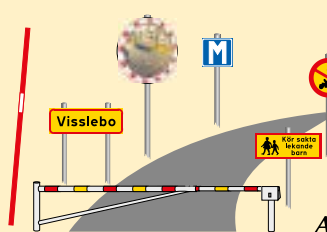
Vägmärken • Farthinder • Trafikspeglar
Snömarkeringskäppar • Sandningslådor

010-410 44 00

www.provia.se

HYLTEBRUKS SKYLT AB

Din totalleverantör av trafiktekniska produkter

VÄGMÄRKEN
FARTHINDER
VÄGGRINDAR
TRAFIKSPEGLAR
FORDONSSKYLTAR
RÅGÅNGSSTOLPAR
AVSTÄNGNINGSMATERIAL

Beställ vår broschyr! SNÖKÄPPAR & SANDLÅDOR M.M.

Tel. 0345-109 70 • hyltebruksskylt.se • info@hyltebruksskylt.se

Tyresö Vägkonsult

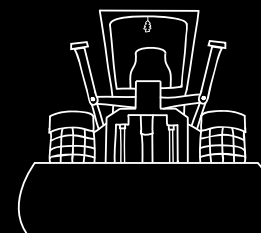

leif.kronkvist@gmail.com

- Rådgivning, vägteknisk konsultation för Er väg
- Besiktning, upprustningsförslag, förslag till förstärkning samt beläggningssåtgärder
- Upprättande av långsiktig underhållsplan
- Besök på plats på Er väg

Tel 073-843 65 55

Waldesjös Väg & Mark

Din entreprenör i ÖREBRO LÄN

- Hyvling
- Saltning
- Dikning
- Kantslätter
- Höjd/siktröjning
- Konsultation

Vi tillhandahåller allt för Era behov!

Varmt välkomna att kontakta

Richard Waldesjö tel. 076-801 59 75
richard.waldesjo@gmail.com

Känns medlemsregistret mer som
ett nystan än ett hjälpmedel?

Med Vägfås får ni snabbt ordning och reda.

Se baksidan av tidningen för hur vi kan hjälpa er förening.

VÄGFÅS
digitalt föreningsarbete

Vi hjälper er att lösa alla typer av entreprenad-uppdrag med vårt stora utbud av grävmaskiner, anläggnings- och kranbilar.

TransportCentralen Halmstad
www.transportcentralen.se
Tel: 035-19 13 00

Din expert på entreprenad!

Kostnadsfri juridisk rådgivning till REVs medlemmar,
Kontakta REVs kansli 08 - 20 27 50 för ärendenummer.

I samarbete med REV sedan 1968

Lindhés Advokatbyrå AB

Särskild inriktning mot:
fastighetsrätt, vägjuridik, miljöskador, boutredningar och arvsrätt

Karin Hammarlund
Advokat

Bengt Nydahl
Advokat

info@lindhes.se - www.lindhes.se
08 - 723 15 00 - Riddarg. 35, 114 57 Stockholm

Text: Barbro Zetterberg

Det är stort att äga en väg gemensamt – en samfälld väg

Smaka på ordet vägsamfällighet. Visst känns det fint och faktiskt också lite högtidligt. Sam-fällighet! Sam- som står för tillsammans, i samarbete och samfälld för gemensam, enhällig. Det är ord som andas samhörighet, ett vi.

Historiskt sett har gemensamt ägd mark funnits länge i Sverige. Bönderna ute i byarna förvaldade ofta jorden tillsammans innan skiftesreformen kom 1758 då markerna delades upp mellan olika ägare. I dag handlar en samfällighet om något som ägs gemensamt av två eller flera för att sköta vissa gemensamma angelägenheter som till exempel en väg.

Men varifrån kommer ordet och vad står det för? Jag djupdyker först i Svenska Akademiens ordbok som är något så fint som en historisk ordbok. Här står att samfällighet kommer från fornsvenskans samfällighet som betyder enighet. I betydelsen enighet finns ordet belagt i skrift redan 1530, alltså för nästan 500 år sen. Jag fortsätter till Svensk Ordbok, också den en ordbok från Svenska Akademien. Här förklaras ordet med något som utförs av flera parter gemensamt och speciellt om gemensam egendom i juridiska sammanhang. Historiskt är ordet belagt i skrift sedan 1454 och kommer från fornsvenskans samfälder i betydelsen samfälla sig 'förena sig; komma överens'.

Att tillhöra en samfällighet är något att vara stolt över. Att få vara en del av. För det är vi som bor eller äger en fastighet utmed vägen som också äger den. Vi blev helt enkelt med väg när vi köpte eller ärvde vår fastighet. Den är min men också vår gemensamma väg! Tänk att äga en väg – en vägsamfällighet. Det känns stort – och ansvarsfullt.

Vi behöver förvalta vår vägsamfällighet väl och föra den vidare till kommande fastighetsägare i så bra skick som möjligt. Det betyder att en vägsamfällighet också förpliktigar. Att vi alla tar ansvar för det vi äger gemensamt. Att vi inte tar vägen för given och utgår från att den bara finns där för mig och blir omhändertagen av andra.

Tillsammans och genom att samarbeta, komma överens och bli eniga om vad som är bäst för vår väg, lägger vi en gemensam grund som tjänar vår samfälda väg bäst. Både i dag och för framtiden.

Hur förkortas ordet samfällighetsförening?

Jag är delägare i Rörserga Samfällighetsförening. Förkortas det Rörserga SFF eller Rörserga SF?

Mitt spontana svar är att båda förkortningarna går bra. Jag föredrar ändå förkortningen SFF, eftersom ordet kan delas upp på Sam-Fällighets-Förening. Men för säkerhets skull frågade jag Språkrådet, vår högsta språkvårdande myndighet som svarade:

”Det finns ingen fastställd förkortning som vi rekommenderar här, men vad jag ser verkar SFF vara den som oftast förekommer. Kanske i analogi med BRF för bostadsrättsförening.”

Det är alltså upp till er förening att bestämma hur ni vill förkorta ordet samfällighet. Jag håller mig i alla fall till Rörserga SFF tills något annat bestäms.

FLER ÄN 800 FÖRENINGAR ANVÄNDER VÄGFAS

FUNDERAR NI OCKSÅ PÅ MOMS?

Med Vägfas kan ni sluta fundera och börja debitera

Övergången till att hantera moms blir kanske inte helt lätt, men med Vägfas behöver ni i alla fall inte oroa er för det tekniska.

Som Sveriges största program för vägföreningar har vi självklart stöd för allt ni behöver. Debiteringslängd, fakturering, betalningar, export till bokföring - **nu även med moms.**

Varje månad uppdaterar vi all information om era medlemmar. Med Vägfas har ni koll på alla ägare, andelstal och adresser som ändras. Kommuniera enkelt med era medlemmar genom utskick och inloggning till deras personliga sida.

Vägfas finns på webben och används med fördel av hela styrelsen. Slipp tankar på säkerhetskopior och vems laptop som har vilken information, med Vägfas har ni allt på ett ställe. **Vår uppgift är att bespara er i styrelsen så mycket arbete som möjligt.**

*Testa Vägfas med komplett medlemsinformation redan idag
Besök vagfas.se eller ring oss på 08-501 180 00*

